

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 53/24
13.2.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа, у парници тужиоца Градски центар за социјални рад у Београду - Одељење Лазаревац, са седиштем у Лазаревцу, Јанка Стајчића 21, против тужене АА из ..., ради делимичног лишења родитељског права, одлучујући о жалбама тужене изјављеним против пресуде Основног суда у Лазаревцу П2 95/23 од 8.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 13.2.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене изјављена дана 20.12.2023.године и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Лазаревцу П2 95/23 од 18.12.2023. године, у трећем ставу изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као неблагоприятна жалба тужене изјављена дана 10.1.2024. године против трећег става изреке пресуде Основног суда у Лазаревцу П2 95/23 од 8.12.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу П2 95/23 од 8.12.2023. године, првим ставом изреке делимично је лишена родитељског права тужена АА у делу садржине родитељског права који се односи на чување, подизање, васпитавање, образовање и заступање деце, те на управљање и располагање имовином малолетног ББ рођеног дана ...2006. године и малолетне ВВ рођене дана ...2016. године. Другим ставом изреке, одлучено је да матичар Града Београда ГО Лазаревац по правноснажности пресуде изврши забележбу делимичног лишења родитељског права тужене АА у МК рођених под текућим бројем ... за 2006. годину у односу на малолетног ББ и под текућим бројем ... за 2017. годину у односу на малолетну ВВ. Трећим ставом изреке, обавезана је тужена да на име свог доприноса за издржавање малолетне ВВ плаћа износ од 2.000,00 динара месечно и за малолетног ББ износ од 2.000,00 динара месечно, све почев од дана пресуђења 8.12.2023. године, па убудуће, док за то постоје законски разлози или се пресуда не измени, уплатом до 15. дана у месецу за текући месец на жиро рачун Градског центра за социјални рад у Београду. Четвртим ставом изреке

одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Благовремено изјављеном жалбом дана 20.12.2023. године, тужена је побијала првостепену пресуду како из садржине жалбе произлази у трећем ставу изреке не наводећи законске разлоге.

Тужена је против трећег става изреке наведене пресуде изјавила жалбу и дана 10.1.2024. године.

Апелациони суд је оценио да је жалба тужене изјављена против првостепене пресуде дана 10.1.2024. године, неблагоприятна.

Према стању у списима, побијана пресуда од 8.12.2023. године, достављена је туженој дана 14.12.2023. године, а тужена је изјавила жалбу непосредно суду дана 10.1.2024. године.

Одредбом члана 103 став 2 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” број 72/11...18/20) прописано је да се као први дан рока одређеног на дане узима дан после достављања или саопштења одлуке или после дана у који пада догађај од кога се по закону рачуна почетак рока, а ставом 4 истог члана прописано је да ако последњи дан рока пада на државни празник или у недељу или неки други дан када суд не ради, рок истиче протеклом првог наредног дана. Сагласно одредби члана 104 став 1 Закона о парничном поступку, поднесак који је везан за рок благовремен је ако је поднет суду пре истека рока.

Имајући у виду наведена правила о рачунању рокова, рок за изјављивање жалбе туженој почео је тећи дана 15.12.2023. године, па је последњи дан рока за жалбу био 29.12.2023. године, у петак, дан када је суд радио. Пошто је тужена жалбу непосредно поднела суду дана 10.1.2024. године, то је иста изјављена по протеклу рока од 15 дана, прописаног одредбом члана 367 став 1 Закона о парничном поступку и иста није благовремена.

Са изложеног, жалба тужиле изјављена дана 10.1.2024.године, одбачена је као неблагоприятна применом члана 401 тачка 1 у вези са чланом 389 став 1, чланом 387 став 1 тачка 1 и чланом 378 став 2 Закона о парничном поступку, одлуком садржаном у другом ставом изреке.

Испитујући правилност првостепене пресуде у вези са жалбом тужене изјављеном дана 22.12.2023. године, сагласно овлашћењима прописаним одредбом члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11 ... 18/20), а у вези са одредбом члана 202 - 207 Породичног закона (“Службени гласник РС”, бр. 18/2005...6/2015), Апелациони суд је оценио да је жалба тужене неоснована.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности на основу одредбе члана 386 став 3 истог закона, а жалбом тужене од 22.12.2023. године се не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка које би биле од утицаја на њену законитост и

правилност.

Према утврђеном чињеничном стању, тужена АА и сада покојни ГГ били су у брачној заједници у којој су добили двоје деце - малолетног ББ рођеног дана ...2006. године и малолетну ВВ рођену дана ...2016. године. Малолетна деца су услед здравствених проблема оца и снижених родитељских капацитета мајке измештена из примарне породице и смештена у хранитељске породице. Тужена АА из претходног брака има још двоје деце. Брачна заједница супружника више пута је прекидана и настављана, била је нестална, а трајно је прекинута 2019. године, када је ГГ преминуо.

Према налазу, мишљењу и оцени Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање од 27.3.2018.године, тужена АА је потпуно неспособна за рад услед здравствених – психичких проблема од дана поднетог захтева 22.1.2018.године. Тужена одржава контакт са својом малолетном децом, шаље им новац, понекад 1.000,00 до 2.000,00 динара, гардеробу и поклоне, али је сагласна да деца буду у хранитељским породицама, јер нема довољно средстава, нити здравствених могућности да брине о њима. Тужена је корисник породичне пензије у месечном износу од око 36.000,00 динара, а заради од додатног посла још 10.000,00 динара, живи сама на имању наслеђеном од свог покојног супруга, има струју и урађену канализацију, као и своју башту. Тужена месечно за комуналије издваја око 20.000,00 динара, за трошкове исхране и цигарете око 20.000,00 динара, за лекове 3.000,00 до 4.000,00 динара и 20.000,00 динара за рату кредита који отплаћује након смрти супруга. Има здравствених проблема са грлом (почетак рака) и са бешиком, има повишени крвни притисак, али приватно ради - чисти, копа, пере прозоре, тепихе, јер јој породична пензија није довољна за лекове и месечне дажбине.

Малолетни ББ корисник је породичне пензије у месечном износу од око 34.000,00 динара, нема непокретне имовине на своје име, смештен је у хранитељску породицу и орган старатељства је дао мишљења да смештај малолетног ББ остварује своју сврху, њему је постављен привремени старатељ ради привремене заштите права и интереса - дипломирана социјална радница Градског центра за социјални рад у Београду – Одељење у Лазаревцу.

Малолетна ВВ корисник је породичне пензије у месечном износу од око 34.000,00 динара, нема непокретне имовине на своје име, смештена је у хранитељску породицу, а Центар за породични смештај и Усвојење Београд је дао мишљења да је хранитељица велика подршка малолетној ВВ, да је истој девојчица јако привржена и сву потребну заштиту и све потребе девојчица добија од хранитељице. Малолетној ВВ постављен је привремени старатељ ради привремене заштите права и интереса - дипломирана социјална радница Градског центра за социјални рад у Београду – Одељење у Лазаревцу.

Према налазу и мишљењу Градског центра за социјални рад у Београду - Одељење Обреновац од 17.8.2023.године, као и према налазу и мишљењу Градског центра за социјални рад у Београду - Одељење Лазаревац од 22.3.2023.године, тужена АА има снижене родитељске капацитете услед проблема психичке природе, одсуства социјалне подршке, неконзистентног обрасца живота са бившим супругом, услед сталне потребе за функционисањем у оквиру емотивних веза које су у прошлости

резултирале насиљем и тужена није могла да пронађе стабилност и ослонац. Тужена није стекла услове за повратак деце у породицу и даље није у стању да задовољи основне развојне потребе деце, да им осигура стабилност у развоју, као и безбедно окружење, због чега је у најбољем интересу деце да буде делимично лишена родитељског права у наведеном делу, са чиме је и она сама сагласна, имајући у виду њено здравствено стање и социо-економски положај у коме се налази.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је у складу са члановима 68, 82 и 266 Породичног закона оценио да тужена као родитељ несавесно врши родитељско право, занемарује малолетну децу и њихове развојне потребе, тако да није подобна за вршење родитељског права у потпуности, па је потребно исту делимично лишити родитељског права у погледу чувања, подизања, васпитавања, образовања, заступања деце, као и права у погледу управљања и располагања имовином малолетне деце. Тужена као родитељ не подмирује основне потребе деце, није вршила адекватно родитељско право имајући у виду да је малолетног ББ једно време оставила да живи сам са својим оцем, иако услови живота са болесним оцем нису били адекватни за једно дете, више пута је прекидала брачну заједницу, одлазила, враћала се и стално улазила у нове емотивне везе које су биле лоше по њу, у ком смислу није омогућила својој малолетној деци адекватну заштиту, сигурност, дом, стабилност, сталност у развоју и безбедно окружење, па је првостепени суд је имајући у виду узраст, емоционалне и здравствене потребе малолетне деце, закључио да је најбољем интересу деце да тужена буде делимично лишена родитељског права и донео је одлуку као у првом и другом ставу изреке побијане пресуде.

Одлучујући о висни доприноса тужене за издржавање малолетне деце првостепени суд је у складу са члановима 154, 160, 161 и 162 Породичног закона имајући у виду могућности тужене и потребе малолетне деце оценио да је тужена корисник породичне пензије у износу од око 36.000,00 динара, да има рату за кредит око 20.000,00 динара, да месечно за комуналије издваја око 20.000,00 динара, да има трошкове за исхрану и цигарете, те да има озбиљне здравствене проблеме и да за лекове потроши око 4.000,00 динара месечно, као и да је решењем РФ за ПИО утврђена њена потпуна неспособност за рад, док су оба малолетна детета корисници породичне пензије по 34.000,00 динара, да висина накнаде за породични смештај износи 44.658,00 динара, а цепарац за децу смештену у хранитељску породицу износи 6.362,00 динара, те је закључио да је уз допринос државе по 15.000,00 динара за свако дете, адекватно да допринос тужене за издржавање малолетне деце износи по 2.000,00 динара за свако дете, па је донео одлуку као у трећем ставу изреке ове пресуде.

Према оцени Апелационог суда првостепени суд је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право дајући за своју одлуку у потврђујућем делу довољне и јасне разлоге које у целости прихвата Апелациони суд и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује.

Родитељско право је сагласно члану 67 Породичног закона изведено из дужности родитеља и постоји само у мери која је потребна за заштиту личности, права и интереса детета, а његова садржина састоји се у праву и дужности родитеља да се стара о детету, што подразумева чување, подизање, васпитавање, образовање,

заступање и издржавање, те управљање и располагање имовином детета. Родитељ има право и дужност да чува и подиже дете, тако што ће се он лично старати о његовом животу и здрављу водећи рачуна да детету обезбеди сигурност свакодневног живота, али и емоционалну сигурност у коме дете неће бити узнемирено свађом и насиљем родитеља и на тај начин родитељ развија однос заснован не само на љубави и поверењу, већ и на узајамном поштовању личности сваког члана породице и породице као целине обезбеђујући детету основно школовање и образовање у складу са својим могућностима, све у смислу одредаба чланова 68 до 74 Породичног закона. Суштина родитељских права и дужности је добробит и најбољи интерес детета. Међутим, ако родитељ злоупотребљава права и грубо занемарује дужности, односно несавесно врши права или дужности из садржине родитељског права, може бити потпуно или делимично лишен родитељског права под условима предвиђених чланом 81 односно чланом 82 Породичног закона.

Одредбом члана 154 став 1 Породичног закона малолетно дете има право на издржавање од родитеља.

Одредбом члана 160 став 1 Породичног закона, прописано је да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања, док је ставом 2 истог члана прописано да потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања, а могућности дужника издржавања, у смислу става 3 истог члана зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања.

У конкретном случају првостепени суд је противно жалбеним наводима правилно применио материјално право доносећи одлуку о доприносу тужене за издржавање малолетне деце у износу од по 2.000,00 динара месечно за свако дете, код чињенице да тужена остварује приходе по основу породичне пензије, а да су малолетна деца актуелно смештена у хранитељске породице у којима подмирују све своје основне животне потребе.

На основу изложеног, применом члана 390 став 1 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 Закона о парничном поступку одлучено је као у првом ставу изреке ове пресуде.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић